ĐỔI MỚI TRUYỀN THÔNG Y TẾ: TRIỂN KHAI TRUYỀN THÔNG TOÀN DIỆN PHÒNG, CHỐNG SỐT XUẤT HUYẾT TẠI ĐỒNG NAI NĂM 2026

Hoàng Thị Bích Ngọc – Trưởng khoa Truyền thông - Giáo dục sức khỏe, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Đồng Nai
Liên hệ: ngocava60@gmail.com | 0817 884 886

TÓM TẮT / ABSTRACT

Bối cảnh và mục tiêu: Năm 2026, trước diễn biến phức tạp của sốt xuất huyết Dengue (SXHD), CDC Đồng Nai triển khai truyền thông theo hướng toàn diện, kết hợp báo chí đại chúng, kênh truyền thông do CDC chủ động sản xuất, nội dung số và hoạt động thực địa, nhằm cập nhật kịp thời diễn biến dịch, chuyển thông tin chuyên môn thành thông điệp dễ hiểu và thúc đẩy hành động phòng bệnh tại hộ gia đình, trường học, nơi làm việc và cộng đồng.

Kết quả: Ghi nhận 123 sản phẩm/lượt sản phẩm truyền thông. Phối hợp báo chí thực hiện 02 tọa đàm và 40 tin, bài; CDC Đồng Nai trực tiếp sản xuất 71 tin, bài, 02 chương trình phát thanh, 02 tọa đàm, 01 phóng sự, 03 video ngắn và 02 banner/áp phích. Toàn bộ 03 video ngắn và 02 banner/áp phích sử dụng AI hỗ trợ thiết kế và tạo nội dung, sau đó được cán bộ truyền thông biên tập và cán bộ chuyên môn kiểm tra trước khi sử dụng. Truyền thông gắn với đáp ứng dịch tại địa phương: truyền thông trực tiếp, chiến dịch diệt lăng quăng, phương tiện lưu động gắn banner và tập huấn cho tuyến xã, phường.

Kết luận: AI có thể hỗ trợ chuyển thể thông điệp và phát triển sản phẩm trực quan, nhưng không thay thế trách nhiệm xác minh số liệu, thẩm định chuyên môn và phê duyệt của con người.

BỐI CẢNH VÀ MỤC TIÊU

Tình hình SXHD tại TP. Đồng Nai (đến hết tuần 39/2026)

730	>15.900	7	95/95
ca mắc trong tuần 39 ↓38% so với tuần trước	ca mắc lũy kế ↓8% so với cùng kỳ	ca tử vong lũy kế tăng 2 ca	xã, phường ghi nhận mầm bệnh

- Ca mắc trong tuần giảm 5% so với cùng kỳ năm 2025; người dưới 15 tuổi chiếm 43% số ca trong tuần (315 ca)
- Số liệu cho thấy truyền thông cần ghi rõ mốc cập nhật, thống nhất nguồn và chuyển cảnh báo dịch tễ thành hướng dẫn hành động cụ thể
- Đáp ứng của địa phương gồm xử lý ổ dịch, vệ sinh môi trường, diệt lăng quăng, phun hóa chất và nâng cao năng lực tuyến cơ sở; truyền thông là hợp phần hỗ trợ kết nối người dân, cơ quan báo chí, tuyến y tế cơ sở và hoạt động phòng, chống dịch tại cộng đồng

MỤC TIÊU
- Chia sẻ cách tổ chức truyền thông toàn diện phòng, chống SXHD tại Đồng Nai năm 2026
- Tổng hợp kết quả theo nhóm hoạt động, kênh truyền thông và loại hình sản phẩm
- Chia sẻ sáng kiến ứng dụng AI, làm rõ vai trò của AI trong đổi mới truyền thông y tế và nâng cao năng lực triển khai tại địa phương

PHẠM VI VÀ CÁCH THỨC TRIỂN KHAI

Phạm vi báo cáo
Các hoạt động và sản phẩm truyền thông phòng, chống SXHD thực hiện trong năm 2026 bởi CDC Đồng Nai hoặc phối hợp với Báo và Đài Phát thanh - Truyền hình Đồng Nai. Nguồn số liệu: tổng hợp hoạt động, danh mục sản phẩm, chương trình phát thanh - truyền hình, sản phẩm số, ảnh hoạt động thực địa và tin bài chính thức liên quan.

Cách thức triển khai
1. Cập nhật dữ liệu dịch tễ và các vấn đề cần truyền thông từ thực tế địa phương
2. Xác định thông điệp cốt lõi và hành động mong muốn đối với cộng đồng
3. Phối hợp báo chí cho nội dung cần độ phủ và chiều sâu; chủ động sản xuất nội dung trên kênh CDC
4. Chuyển thể thông điệp thành tin/bài, phát thanh, tọa đàm, phóng sự, video ngắn, poster và banner
5. Ứng dụng AI hỗ trợ thiết kế và tạo nội dung cho toàn bộ 03 video ngắn và 02 banner/áp phích
6. Biên tập, đối chiếu số liệu, thẩm định chuyên môn và phê duyệt trước khi phát hành
7. Đưa sản phẩm vào cả điểm chạm số và thực địa (truyền thông cộng đồng, phương tiện lưu động)

KẾT QUẢ

Trong năm 2026, tổng cộng ghi nhận **123 sản phẩm/lượt sản phẩm truyền thông**, gồm 42 sản phẩm phối hợp báo chí và 81 sản phẩm do CDC Đồng Nai trực tiếp sản xuất.

123	42	81	5	99,9%	95
sản phẩm/lượt sản phẩm truyền thông	sản phẩm phối hợp báo chí	sản phẩm CDC Đồng Nai trực tiếp sản xuất	sản phẩm ứng dụng AI (3 video, 2 banner/áp phích)	ổ dịch được xử lý (4.476/4.478)	cán bộ y tế xã, phường được tập huấn

Phối hợp truyền thông đại chúng

CDC Đồng Nai phối hợp với Báo và Đài Phát thanh - Truyền hình Đồng Nai thực hiện 02 tọa đàm và 40 tin, bài:
- **Tọa đàm phát thanh trực tiếp "Sức khỏe cho bạn":** *"Sốt xuất huyết không còn theo quy luật cũ - Người dân cần chủ động phòng bệnh ra sao"*
- **Tọa đàm truyền hình "Sức khỏe cho mọi người":** *"Sốt xuất huyết vào mùa: Nhận diện nguy cơ, chủ động phòng bệnh"*
- 40 tin, bài trên báo in và báo điện tử, duy trì cập nhật diễn biến dịch, khuyến cáo chuyên môn và hoạt động đáp ứng tại địa phương

Hình 1. Tọa đàm truyền hình "Sức khỏe cho mọi người", phát ngày 28/8/2026.

Ứng dụng AI trong sản xuất nội dung

- Toàn bộ 03 video ngắn và 02 banner/áp phích sử dụng AI hỗ trợ thiết kế và tạo nội dung
- AI giúp chuyển thông điệp chuyên môn sang hình ảnh dễ nhận biết, tổ chức nội dung ngắn theo từng cảnh/khung, mở rộng phương án sáng tạo và chuyển thể một thông điệp sang nhiều định dạng cho cả kênh số và thực địa
- **AI chỉ giữ vai trò hỗ trợ:** CDC vẫn chịu trách nhiệm về dữ liệu, nội dung y khoa, ngôn ngữ, hình ảnh, lời kêu gọi hành động và phê duyệt cuối cùng

Hình 3. Poster/infographic (trên) và khung hình 03 video ngắn (dưới) được AI hỗ trợ thiết kế, tạo nội dung.

03 video ngắn
thời lượng 58–75 giây
AI hỗ trợ thiết kế, tạo nội dung
cán bộ biên tập & thẩm định

Gắn với hoạt động thực địa và nâng cao năng lực

- **Xử lý ổ dịch:** tuần 39 xử lý dứt điểm 253/253 ổ dịch phát sinh; lũy kế 4.476/4.478 ổ dịch (99,9%). Tuyến cơ sở đồng thời phun hóa chất, vệ sinh môi trường, diệt lăng quăng
- Banner gắn trên phương tiện truyền thông lưu động, poster hướng dẫn hành động phòng bệnh tại điểm triển khai
- **Tập huấn (14/9/2026):** 02 lớp cho 95 cán bộ y tế xã, phường về tiêu chí xác định và quy trình xử lý ổ dịch, giám sát và kiểm soát véc-tơ, pha và phun hóa chất, yêu cầu an toàn

Hình 4. Phương tiện truyền thông lưu động gắn banner (trái); chiến dịch diệt lăng quăng tại xã Xuân Hòa (phải).

Sản xuất nội dung trực tiếp của CDC Đồng Nai

- **81 sản phẩm** (65,9% tổng số), trong đó 71 tin, bài là định dạng chủ lực; 10 sản phẩm đa phương tiện gồm 02 chương trình phát thanh, 02 tọa đàm, 01 phóng sự, 03 video ngắn và 02 banner/áp phích
- Poster/infographic tập trung vào đường lây, dấu hiệu cảnh báo và các việc cần làm để phòng bệnh; banner dùng trên phương tiện truyền thông lưu động
- Ba video ngắn dài khoảng 58-75 giây, dùng hình ảnh động, nội dung ngắn và lời kêu gọi hành động, phù hợp với cách tiếp nhận trên mạng xã hội

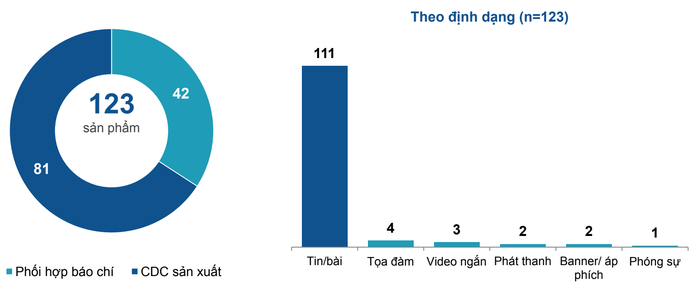

Hình 2. Cơ cấu sản phẩm theo đơn vị thực hiện và theo định dạng. Nguồn: Báo cáo tổng hợp hoạt động năm 2026.

Giá trị nổi bật của mô hình

- Kết hợp độ phủ của báo chí với khả năng chủ động cập nhật của kênh CDC
- Duy trì hệ thông điệp nhất quán trên nhiều định dạng và điểm chạm
- Gắn truyền thông với hoạt động phòng, chống dịch và nâng cao năng lực tuyến cơ sở
- Đưa AI từ ý tưởng thành công cụ hỗ trợ thực tế cho toàn bộ video ngắn và banner/áp phích
- Duy trì kiểm soát chuyên môn và trách nhiệm của con người trước khi phát hành

Hình 5. Tin bài trên cổng thông tin CDC Đồng Nai (trái); chia sẻ mô hình tại hội thảo (phải).

BÀI HỌC KINH NGHIỆM, KẾT LUẬN VÀ ĐỀ XUẤT

Bài học kinh nghiệm
- Số liệu dịch tễ cần có mốc cập nhật, nguồn xác nhận và đầu mối chịu trách nhiệm trước khi đưa vào sản phẩm truyền thông
- Xác định rõ nhóm công chúng, hành động mong muốn và định dạng đầu ra trước khi xây dựng nội dung hoặc sử dụng AI
- Một thông điệp có thể chuyển thể thành nhiều sản phẩm, nhưng nội dung cốt lõi phải thống nhất
- Mọi đầu ra do AI hỗ trợ đều phải được kiểm tra số liệu, thuật ngữ, hình ảnh, ngôn ngữ và lời kêu gọi hành động
- Không nhập dữ liệu cá nhân, hồ sơ bệnh án, thông tin nhạy cảm vào công cụ chưa được phê duyệt; lưu phiên bản để truy vết chỉnh sửa và phê duyệt
- Sản lượng phản ánh năng lực triển khai nhưng chưa thay thế các chỉ số về độ phủ, tương tác, ghi nhớ thông điệp và thay đổi hành vi

Kết luận
Hoạt động truyền thông SXHD tại Đồng Nai năm 2026 đạt quy mô 123 sản phẩm/lượt sản phẩm, kết hợp truyền thông đại chúng, kênh CDC, nội dung số và hoạt động thực địa.

AI được ứng dụng trong toàn bộ 03 video ngắn và 02 banner/áp phích để hỗ trợ thiết kế và tạo nội dung.

Công nghệ có thể bổ sung năng lực sáng tạo và chuyển thể thông điệp, trong khi chất lượng và an toàn của nội dung y tế vẫn phụ thuộc vào quy trình xác thực, biên tập, thẩm định và phê duyệt của con người.

Đề xuất
- Chuẩn hóa bộ thông điệp cốt lõi theo nhóm công chúng, mức độ nguy cơ và thời điểm dịch
- Xây dựng kho nội dung dùng chung: tin/bài mẫu, hỏi - đáp, hình ảnh, video, đồ họa, câu lệnh AI và quy chuẩn hình ảnh
- Chuẩn hóa quy trình "đầu vào đã xác thực → AI hỗ trợ → biên tập → thẩm định chuyên môn → phê duyệt"
- Bổ sung chỉ số đo lường độ phủ, tương tác, chất lượng nội dung, thời gian phát triển sản phẩm, số vòng chỉnh sửa và thay đổi hành vi
- Tiếp tục kết nối truyền thông với dịch tễ, điều trị, tuyến cơ sở và hoạt động cộng đồng

NGUỒN THÔNG TIN VÀ TƯ LIỆU MINH HỌA

[1] CDC Đồng Nai. Báo cáo tổng hợp hoạt động truyền thông phòng, chống sốt xuất huyết năm 2026. [2] CDC Đồng Nai. TP. Đồng Nai: Số ca sốt xuất huyết giảm nhưng số ca tử vong tăng. Đăng ngày 02/10/2026. [3] CDC Đồng Nai. Đồng Nai tập huấn nâng cao năng lực giám sát, xử lý dịch sốt xuất huyết. Đăng ngày 14/9/2026. [4] CDC Đồng Nai. Sở Y tế Đồng Nai yêu cầu xử lý ngay các điểm nóng sốt xuất huyết. Đăng ngày 25/9/2026. [5] Đồng Nai TV. Chương trình "Sức khỏe cho mọi người", phát ngày 28/8/2026. [6] Tư liệu chương trình năm 2026: 03 video ngắn, poster/infographic, banner và ảnh hoạt động triển khai tại địa phương.